

Haluammeko tunnelin Tallinnaan?

Pekka Sauri & Ulla Tapaninen

Helsingin kaupunki on aloittanut elokuussa 2016 esiselvityksen Helsingin ja Tallinnan välisestä tunnelista Euroopan unionin Keskisen Itämeren ohjelman tuella. Selvitys tehdään yhdessä Tallinnan kaupungin, Uudenmaan ja Harjun maakuntien sekä Viron ja Suomen valtioiden kanssa.

Meriliikenne Helsingin ja Tallinnan välillä on vilkasta. Matkustajia Helsingin ja Tallinnan välillä oli vuonna 2015 jo yli 8 miljoonaa. Matkustajien, henkilöautojen ja raskaan liikenteen määrät ovat koko ajan kasvussa, viimeisimpänä uutena reittinä on vuonna 2015 aloittanut oma linja kuorma-autoille Vuosaaresta Tallinnaan. Lukumääräisesti suurin osa kaikista matkalaisista on suomalaisia huvimatkustajia, mutta suomalaisia ja virolaisia työmatkalaisiakin on yhtä paljon.

Keväällä 2015 valmistui edellinen selvitys kiinteästä yhteydestä eli käytännössä rautatietunnelista Helsingin ja Tallinnan välillä. Selvitys totesi, että jos noin kolmasosa nykyisistä Viron ja Suomen välillä työnsä takia matkustavista siirtyisi päivittäiseen matkustamiseen ja muiden matkailijoiden, rahdin ja henkilöautojen määrä kasvaa maltillisesti, on rautatietunneli taloudellisesti mahdollinen toteuttaa. Selvityksessä oletettiin, että matkustaja- ja rahtitulojen lisäksi Euroopan Unionin tukisi tunnelin rakentamiskustannuksia 40 prosentilla. Lisäksi oletettiin, että nykyinen lauttaliikenne säilyisi ja sekä aiheuttaisi hintakilpailua että kuljettaisi edelleen suuren osan matkustajista ja rahdista.

Vuoden 2015 selvityksessä tunnelin erityisenä kohderyhmänä olivat siis työmatkustajat, joiden kannalta olennaista on nopea yhteys keskustasta keskustaan. Alustavina rautatieaseman paikkoina kaavailtiin Pasilan ja Ülemisten uusia rautatieasemia. Ennen kuin tunnelista voidaan tehdä päätöksiä, tulee selvittää vielä monta teknistä ja taloudellista näkökulmaa. Erilaiset riskiselvitykset ja turvallisuuskartoitukset - kuten merenpohjan tutkiminen - ovat erittäin tärkeitä.

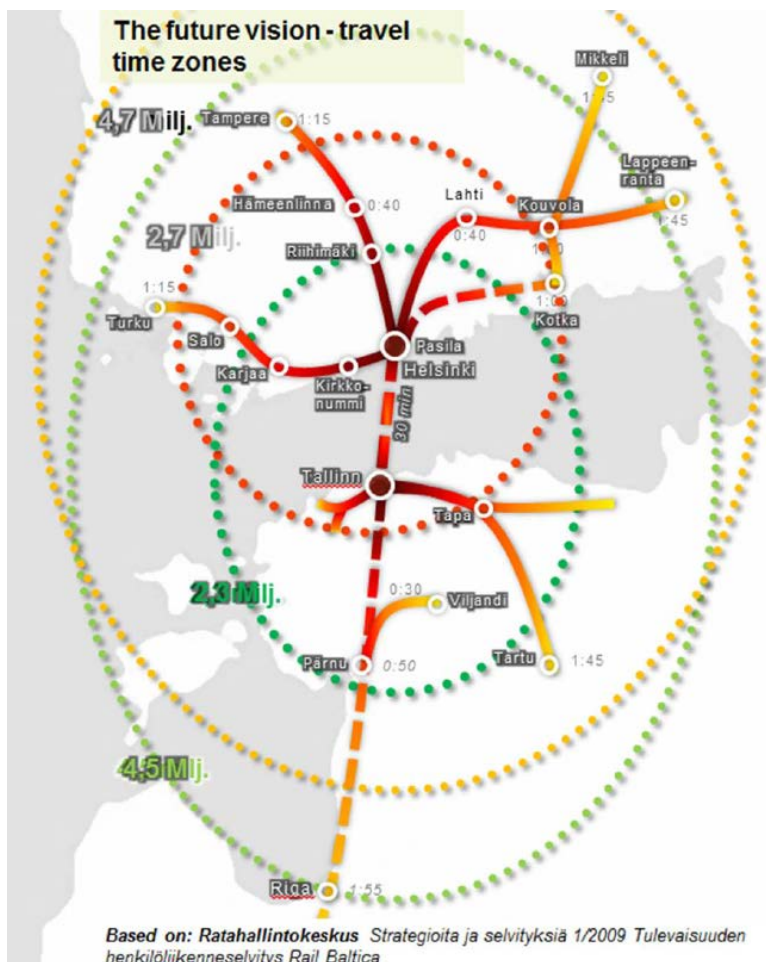
Tärkein kysymys tunnelin osalta ei kuitenkaan ole, onko tunneli teknisesti mahdollinen, taloudellisesti kannattava, turvallinen, kuka sen maksaisi ja kuka sitä käyttäisi, vaan edistääkö tunneli sellaisen Suomen rakentamista, jollaisen me haluamme – toisin sanoen: mitä hyötyä tunnelista on jokaiselle suomalaiselle ja koko kansakunnalle?

Moni näkee, että kiinteä yhteys Tallinnaan mahdollistaa sujuvat rautatiekuljetukset Suomen vientiteollisuudelle ja tuonnille. Toisille yhteys Tallinnaan mahdollistaa päivittäisen työssäkäynnin maan rajojen ulkopuolella. Jos Suomen korkeampi verotus ahdistaa, voi asua Viron puolella, tai vaihtoehtoisesti asua Suomessa ja käydä töissä Virossa. Suomen taloudellisen kilpailukyvyn näkökulmasta kiinteä yhteys

Tallinnaan muuttaa yritystoimintaa. Suomessa toimiva yritys voi rekrytoida työntekijöitä kaksi kertaa suuremmasta ”kotikaupungista” kuin aiemmin, sillä on enemmän asiakkaita tuotteilleen ja laajempi yhteistyökumppaneiden verkosto.

Hyvästä yrityksestä huolimatta Suomi jää tällä hetkellä pahasti jälkeen muista Pohjoismaista taloudellisessa kehityksessä. Voisiko kiinteä yhteys antaa Suomelle sellaisen resurssipohjan, että Helsinki-Tallinnalla tai Uusimaa-Harjulla olisi mahdollisuus nousta pohjoisen Euroopan vetovoimaisimmaksi alueeksi?

Elokuussa 2016 käynnistyy siis yhden rautatietunneliselvityksen sijasta useita selvityksiä. Varsinaiset tekniset analyysit ovat muiden projektipartnereiden käsissä, ja Helsingin kaupungin vastuulla selvityskokonaisuudessa ovat analyysit matkustaja- ja rahtiliikenteen kehitysmääristä kahdessa eri vaihtoehdossa: että kiinteä tunneliyhteys Viroon syntyy ja että sitä ei synny. Tulosten pohjalta mietitään tunnelivaihtoehdon vaikutuksia taloudelliseen ja sosiaaliseen kehitykseen sekä valtakunnallisesti että alueellisesti. Lisäksi mietitään, miten mahdollinen tunneli linkittyisi muuhun Suomen ja Viron kuljetusjärjestelmään ja vuonna 2025 Tallinnasta Latvian ja Liettuan kautta Varsovaan avautuvaan Rail Baltica -junayhteyteen. Näiden analyysien pohjalta voimme tarkemmin päättää, onko kiinteä liikenneyhteys Tallinnaan sellainen tulevaisuudenkuva, jolla haluamme muuttaa Suomea.

Pekka Sauri, rakennus- ja ympäristötoimen apulaiskaupunginjohtaja
Ulla Tapaninen, erityisasiantuntija
Helsingin kaupunki

Aiemmin sarjassa julkaistut kirjoitukset löydät [täältä](#).